ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОБДАРОВАНИХ ДІТЕЙ

СИНЯКОВА ВІРА,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК,
ДОЦЕНТ КАФЕДРИ ТЕОРІЇ ТА
ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ,
НПУ ІМ. М.П. ДРАГОМАНОВА,
М. КИЇВ, УКРАЇНА

ОБДАРОВАНА ОСОБИСТІСТЬ Є ВЕЛИКОЮ ЦІННІСТЮ СУСПІЛЬСТВА. ВІДТАК, ОСВІТА ОБДАРОВАНИХ ВИСТУПАЄ ОБ’ЄКТИВНИМ ГАРАНТОМ ЙОГО ПОДАЛЬШОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО Й КУЛЬТУРНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ.

ОБДАРОВАНІСТЬ — ІНДИВІДУАЛЬНА ПОТЕНЦІАЛЬНА СВОЄРІДНІСТЬ ЗАДАТКІВ ЛЮДИНИ, ЗАВДЯКИ ЯКИМ ВОНА МОЖЕ ДОСЯГТИ ЗНАЧНИХ УСПІХІВ У ПЕВНІЙ ГАЛУЗІ ДІЯЛЬНОСТІ.

ОБДАРОВАНІ ДІТИ — ДІТИ, В ЯКИХ У РАННЬОМУ ВІЦІ ВИЯВЛЯЮТЬСЯ ЗДІБНОСТІ ДО ВИКОНАННЯ ПЕВНИХ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ.

ОБДАРОВАНІСТЬ МОЖНА РОЗГЛЯДАТИ ЯК ВИСОКИЙ РОЗВИТОК ЗДІБНОСТЕЙ ЛЮДИНИ, ЩО ДАЄ ЇЙ ЗМОГУ ДОСЯГТИ ОСОБЛИВИХ УСПІХІВ У ДІЯЛЬНОСТІ.

ЗАГАЛЬНА ОБДАРОВАНІСТЬ – ВИСОКИЙ РОЗВИТОК ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ЗА УМОВИ ДОСТАТНЬОГО ОБСЯГУ ЗНАНЬ.

ТВОРЧА ОБДАРОВАНІСТЬ – ВИСОКИЙ РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ, СХИЛЬНОСТЕЙ І ПРАГНЕНЬ ДО ТВОРЧОЇ РОБОТИ .

У РЕЗУЛЬТАТІ ДОСЛІДЖЕНЬ НАУКОВЦЯМИ ВИДІЛЕНО ТАКІ ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ОБДАРОВАНИХ ДІТЕЙ:

- часто «перескакують» через послідовні етапи свого розвитку;
- у них чудова пам’ять, яка базується на ранньому мовленні;
- рано починають класифікувати інформацію, що надходить до них;
- із задоволенням захоплюються колекціонуванням, при цьому їхня мета не приведення колекції в ідеальний порядок, а її реорганізація, систематизація на нових підставах;
- мають великий словниковий запас, із задоволенням читають словники та енциклопедії, придумують нові слова і поняття;
- можуть займатися кількома справами одразу, наприклад, стежити за декількома подіями, що відбуваються навколо них;
- дуже допитливі, активно досліджують навколишній світ і не терплять жодних обмежень своїх досліджень;
- у ранньому віці здатні простежувати причинно-наслідкові зв’язки, робити правильні висновки;
- можуть тривалий час концентрувати свою увагу на одній справі, вони буквально «занурюються» у своє заняття, якщо воно їм цікаве;
- мають розвинуте почуття гумору;
- постійно намагаються вирішувати проблеми, які їм поки що не під силу;
- відрізняються різноманітністю інтересів, що породжує схильність починати кілька справ одночасно;
- часто роздратовують ровесників звичкою поправляти інших і вважають себе такими, що завжди мають рацію;
- їм бракує емоційного балансу, вони часто нетерплячі та поривчасті .

Відповідно до цих особливостей технологія психолого-педагогічного супроводу обдарованих дітей спрямована на:

- виявлення обдарованих та здібних дітей;
- створення умов для реалізації індивідуальних творчих здібностей дітей .

ТЕХНОЛОГІЯ ПЕРЕДБАЧАЄ:

- інтелектуальний, соціальний і духовний розвиток особливості дитини з урахуванням її індивідуальних особливостей, стану здоров’я, потреб суспільства;

- оптимальну реалізацію цілісного розвивального впливу навчання, виховання та освіти на особистість учня;

- мобілізацію психічних ресурсів особистості, спрямовану на інтенсивний саморозвиток, що водночас забезпечуватиме і повну самореалізацію, творчу налаштованість.

ОПИС ТЕХНОЛОГІЇ

Цей процес має планомірний і системний характер, він передбачає:

- комплексне діагностування;
- інформацію;
- консультування;
- проектування індивідуально-орієнтованих програм;
- аналітичну роботу з реалізації цієї проблеми.

СПОСОБИ ВИЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТУ

- Анкетування;
- Спостереження (зокрема психологічне).
- Аналіз індивідуальних карт досягнень.

- Застереження
- Помилковий прогноз стосовно обдарованості конкретної дитини може призвести до негативних наслідків.
- Надмірна увага і спонукання до успіхів може спричинити стрес